

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1893.

Andra Kammaren.

N:o 1.

Sedan Riksdagen, i enlighet med riksdagsordningens § 2 och då den 15 januari infallit på söndag, samlats i Stockholm måndagen den 16 januari 1893, sammanträdde Andra Kammaren

Tisdagen den 17 januari

kl. 11 f. m.

§ 1.

Som äldste ledamoten af kammaren herr friherre A. H. Fock var af sjukdom hindrad att tillstädeskomma, öppnades sammanträdet af representanten för Inlands domsaga, herr A. Andersson i Intagan, såsom den ledamot, hvilken näst friherre Fock de flesta riksdagar bevisat, med följande helsningstal:

Mine herrar!

Då kammarens högt ärade ålderspresident af opasslighet är förhindrad att tillstädeskomma, åligger det mig, enligt riksdagsordningens föreskrift, att öppna detta sammanträde; och då jag detta gör, ber jag att få helsa kammarens samtliga ledamöter välkomna.

Man torde kunna hoppas, att lösningen af de viktiga frågor, som vid den nyss slutade urtima riksdagen förehades, i viss mån skall medverka dertill, att den nu samlade Riksdagen, mera än eljest, blir i tillfälle att egna sin uppmärksamhet jemväl åt andra, på dagordningen stående frågor, hvilka den framsynte lagstiftaren icke kan eller bör lemna å sido, derest land och folk icke skola hindras eller rent af stanna i det framåtskridande, som är lagen för all utveckling.

För min del skall jag endast tillåta mig uttala den önskan, att det arbete och de sträfvanen, som vi, hvar och en efter sina krafter, egna våra kommande förhandlingar, måtte lända till det af oss alla så högt älskade fosterlandets sanna väl.

Med denna önskan och med en innerlig bön, att Gud den högste måtte hålla sin skyddande hand öfver Konung och fosterland, får jag härmed förklara kammarens förhandlingar öppnade.

§ 2.

Herr ordföranden anmälde, att han anmodat undertecknade att föra protokollet, till dess sekreterare hunnit utses.

§ 3.

Herr ordföranden uppläste en från herr statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet ankommen, så lydande skrifvelse:

Till Riksdagens Andra Kammare.

Sedan till följd af riksdagsordningens föreskrift, att den, som blifvit till riksdagsman vald, skall, första gången han efter valet till riksdag sig inställer, inför chefen för justitiedepartementet, å den dag riksdagen sammanträder, sin fullmagt till granskning uppvisa, kungjordt blifvit, att chefen för justitiedepartementet komme att denna dag klockan 10 förmiddagen i nämnda departement till granskning mottaga de riksdagsmannafullmagter, i afseende på hvilka sådan åtgärd kunde ifrågakomma, får jag härigenom meddela, att någon fullmagt af riksdagsman i Andra Kammaren ej blifvit i omförmälta afseende till mig aflemnad. Stockholm den 16 januari 1893.

Aug. Östergren.

Albert Petersson.

§ 4.

Vid upprop enligt den öfver kammarens ledamöter upprättade förteckningen befunnos de alla närvarande, med undantag dels af herrar friherre A. H. Fock, C. J. Bladh och Nils Svensson i Olseröd, hvilka genom aflemnade läkarebetyg styrkt sig vara af sjukdom hindrade att närvara, dels herrar G. W. Svensson i Rydaholm och A. Nilsson i Rinkaby, hvilka, den förre på grund af inom hans familj inträffadt sjukdomsfall, den senare på grund af inträffadt dödsfall anmält sig hindrade att för närvarande komma tillstädes, dels herrar J. L. F. Norrby, P. Larsson i Lilla Fole, C. A. Bokström samt J. W. Lindh i Wojakula, hvilka genom telegram anmält sig vara af kommunikationshinder uppehållna, dels ock hans excellens herr Boström samt herrar C. Gethe, A. Bexell, F. Schöning, E. Ahlgren och L. O. Carlsson i Börjelsbyn, hvilka sex sistnämnde icke uppgifvit någon anledning till sin frånvaro, hvarjemte herr O. B. Olsson anmälde, att herr P. Truedsson anmodat honom tillkännagifva, att herr Truedsson af ett inträffadt dödsfall vore hindrad att komma tillstädes.

§ 5.

Herr ordföranden uppläste en från hans excellens herr statsministern ankommen skrifvelse, innefattande meddelande, att Hans

Maj:t Konungen ville i dag kl. $\frac{1}{2}$ 1 e. m. å kongl. slottet mottaga den deputation, som enligt 33 § riksdagsordningen hade att hos Konungen begära talman och vice talman för kammaren.

Härefter tillkännagaf herr ordföranden, att han anmodat nedan uppräknade kammarens ledamöter att utgöra sagda deputation, nemligen såsom ordförande herr O. Ch. R. Lovén från Stockholms stad och såsom ledamöter herrar A. T. Pettersson och C. L. Palm från Stockholms län, A. Henriesson och L. A. Eklund från Östergötlands län, N. Nilsson från Malmöhus län, C. M. Ekström från Göteborgs och Bohus län, J. Erikson och N. A. Molander från Elfsborgs län, E. Norman från Kopparbergs län samt J. O. Domeij från Vesternorrlands län.

§ 6.

Kammarens sammanträde, som ajournerades kl. 11,30, fortsattes kl. 12,50 e. m.

§ 7.

Då deputationen vid nämnda tid återkom, tillkännagaf dess ordförande, att Hans Maj:t Konungen behagat utnämna herr Carl Christian Peter Herslow till talman och herr Anders Peter Danielson till vice talman för kammaren.

§ 8.

Sedan ålderspresidenten till talmannen öfverlemnadt ordförandeklubban, helsade talmannen kammaren med följande ord:

Mine herrar!

Det är icke länge sedan vi skildes, efter att då i viss mån hafva afslutat ett kapitel af vårt lands politiska historia. Ett nytt öppnar sig. Ty lif är utveckling och i vår rastlösa tid snabb utveckling. Denna märkliga tid har genom sina uppfinningar omskapat vilkoren för det materiella lifvet, genom den allmänna odlingens hastiga utbredning utflyttat gränser och ändrat betingelser för det intellektuella lifvet, och genom denna dubbla verksamhet håller den alltjemt på med att omdana äfven grunderna för stats- och samhällslif. Här måste lagstiftningen beslutsamt följa med. Dröjer den att i rätt tid taga lugna, välberäknade steg framåt, så äfventyrar den att ur stillastäendet plötsligt ryckas med i våldsamma språng ut i det oberäknade och oberäkneliga.

Det arbete, vi lyckats afsluta, skall säkerligen icke minska de arbetskraft, som komma att tränga sig på oss. Men jag vet, att kammaren skall villigt möta dem och såsom hittills i vänlig samdrägt med varsam kraft arbeta på de nya uppgifternas lösning. Så utfördt skall arbetet ock alltjemt blifva framgångsrikt. Knappt något land i verlden har, så vidt jag kan döma, så gynnsamma förutsättningar för en lugn och lycklig samhällsutveckling som vårt.

Att kammarens förhandlingar äfven under nu började riksmöte skola gå i den andan och mot det målet, derom är jag innerligen viss och ber nu blott, innan jag intager den plats i eder krets, till hvilken jag ännu en gång kallats, att I också fortfarande viljen godhetsfullt skänka mig samma förtroendefulla och öfverseende vänskap som hittills. Den har blifvit min käraste skatt från ett långt riksdagslif, och, så vidt mina krafter räcka, skall jag ärligt sträfva att förtjena och bevara den.

§ 9.

Herr talmannen föredrog den under § 3 här ofvan intagna skrifvelse, hvilken lades till handlingarna.

§ 10.

Föredrogos likaledes de här ofvan under § 4 inkomna anmälningar och lades till handlingarna.

§ 11.

Herr talmannen anmälde, att herr F. Schöning nu intagit sin plats bland kammarens ledamöter.

§ 12.

På hemställan af herr talmannen beslöt kammaren att vid nästa plenum, som utsattes till onsdagen den 18 januari kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m., företaga val af sekreterare.

§ 13.

Beslöt kammaren efter hemställan af herr talmannen att nästa torsdag den 19 i denna månad utse tre ledamöter att deltaga i talmansöfverläggningarna, två ledamöter att hafva inseende öfver Riksdagens kansli, åtta ledamöter att jemte talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjening samt tre ledamöter att handhafva vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

§ 14.

På hemställan af herr talmannen, som förmälde sig hafva om tiden för valen samrådt med Första Kammarens talman, beslöt kammaren att nästa lördag den 21 i denna månad företaga val af ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten, samt att suppleanternas antal skulle, liksom vid föregående riksdagar, vara lika med de ordinarie ledamöternas.

§ 15.

Till talareplats för ledamöter, som kunde önska deraf begagna sig, anvisades på herr talmannens förslag den nedersta platsen i främsta stolraden till venster om talmansbordet.

§ 16.

Kammaren åtskildes kl. 1,5 e. m.

Hugo E. G. Hamilton.

G. W. Skytte.

Onsdagen den 18 januari.

Kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m.

§ 1.

Herr talmannen anmälde, att herrar C. Gethe och E. Ahlgren nu intagit sina platser bland kammarens ledamöter.

§ 2.

I öfvensstämmelse med kammarens beslut under § 12 i protokollet för den 17 i denna månad företogs val af kammarens sekreterare, till hvilken befattning ansökan hade inkommit från advokatfiskalen i kongl. kammarkollegium, vice häradshöfdingen Karl Hjalmar Abraham Nehrman.

Valet anställdes i föreskrifven ordning med slutna sedlar.

Sedan valsedlarna blifvit öppnade och uppräknade, befans valet hafva så utfallit, att till kammarens sekreterare enhälligt utsetts förbemälde K. Hj. A. Nehrman med 144 röster.

Sekreteraren, som härefter instälde sig, öfvertog, efter erhållen kännedom om valets utgång, protokollsföringen.

G. W. Skytte.

Hugo E. G. Hamilton.

§ 3.

Herr talmannen och kammarens herrar ledamöter afgingo kl. $\frac{3}{4}$ 11 till Storkyrkan, hvarest riksdagspredikan hölls. Efter slutad gudstjenst begaf sig kammaren till rikssalen, der Hans Maj:t Konungen med ett tal öppnade Riksdagen. Sedan hans excellens herr statsministern härefter uppläst Kongl. Maj:ts berättelse om hvad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit, samt herrar talmän till Hans Maj:t Konungen framfört uttrycken af kamrarnes undersåtliga vördnad och hvardera mottagit ett exemplar af Kongl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof, afslutades ceremonien på rikssalen, hvarefter kammaren, enligt beslut fattadt före afgången från dess samlingsrum, vid utgåendet från rikssalen åtskildes.

In fidem

Hj. Nehrman.